

**Rvperti Ab||batis Monasterii || Tvitiensis Ordinis S.
Benedicti The||ologi antiqui, Opera duo, ut egregia sanè,
ita diu desiderata, multoq[ue] || labore perquisita, ac
sumptu haud ita modico ...**

Rupert <von Deutz>

Colonia, M. D. XXVI.

VD16 R 3796

S[entent]ia beati Papæ Gregorij de illis cœlestibus sancto[rum]
angeloru[m] ordinibus, q[ui] uel quales ho[min]es cuius cuius ordinis
societatem sortiantur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71860](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71860)

deo patre minorem, Vnde (inquā) gradus istos accepit impia uel serpentina hæresis, nisi ab ipso colubro patre mendacij, quem de concentu illo manus domini propter dissonantiam ipsius eduxit, & foras misit: Iccirco talis hæreticus reus est, æterni delicti, sicut & pater ipse diabolus, qui fecit gradus istos, quibus non ascenditur ad superos, immo descenditur ad inferos. In Ozee scriptum est. Profectus est uitulorum tuorum Samaria, iratus est furor meus in eis. Vsq; quo non poterunt emundari: Quia ex Israhel ipse est. Artifex fecit illū, & non est deus. Est autem hic sensus. Ne mireris quod sordes Israhel, scilicet uituli quos fecit Hieroboam, non potuerunt aut possunt emundari: quia uidelicet ipse, subauditur uitulus siue uitulorum cultus, ex Israhel est. Neq; eni aliunde hoc accepit, ut uitulum pro deo coleret, sicut Baal & Asaroth & cætera dæmoniorum portenta, de uicinis gentibus accepit, forte errantibus & per ignorantiam multis peccantibus: sed artifex fecit illū, subauditur Hieroboam siue Israhel, sciens quia non est deus, artifex (inquā) sicut manifeste scriptura dicit. Dixitq; Hieroboam in corde suo. Nunc reuertetur regnū ad domū David, si ascenderit populus iste, ut faciat sacrificia in domo domini, in Hierusalem. Et excogitato consilio, fecit duos uitulos aureos. Propter excogitationem consilij propheta siue deus artificem illum nuncupauit, quia non ignoranter, sed maliciose peccauit: & iccirco nō potuerunt peccata illa emundari, ut recederet Israhel à uitulis illis, saltem tempore unius ex regibus suis. ¶ Similiter de Arrio sciendum cæterisq; hæreticis, qui intelligere noluerunt, illum concentum cœli, & maluerunt scindere unitatem cantionis: quia non est eorū amplius illum audire concentum cœli, neq; partem aut communionem habebunt cum illis qui per planitiem siue fidei æquitatem, ab illis gradibus inæqualitatis uadunt: hinc ut dormiant & concinant, illic, iuxta illud de Canticis graduum. Illuc enim ascendunt tribus, tribus domini, testimonium Israhel, ad confitendum nomini Domini, neq; enim emundari poterunt, sed inmundi erunt & in hoc seculo & in futuro, & laborabunt in æternum, Sicut laborat & ille coluber, circumductor ipsorum, perforatas nares in sudibus, & circulum habens in naribus: atq; ita nusquam sabbatizās, nusquam dormiens circuit terram, dissimulare uolens quidem, sed non ualens, fatigationem suam: dum requisitus, unde uenis, respondet & dicit, circuui terram & perambulauit eam, & maxime hoc tempore habens iram magnam, quia scit quod modicum tempus habet, & non diu illi circuire licet.

Ozee. 8.
Sordes Israhel
uituli Hieroboam.

3 Reg. 12.

Hæretici non
audiunt cœlestium
concentum.

Plal. 124.

Coluber sine
requie.
Iob. 40.

Iob. 1.

Sententia beati pape Gregorij de illis cœlestibus sanctorum angelorum ordinibus qui uel quales homines cuius ordinis societatem sortiantur. Caput. XVI.

Homes ueri
in societate
ordinum
angelorum.

BEatus papa Gregorius, de illis cœlestibus sanctorum angelorum ordinibus loquens, & spei nostræ congaudens, quod uenturi simus ad illorum societatem, siue (ut ait ipse dominus) æqualitatem, hæc inter cætera dicit. Isti itaq; qui parua quæ capiunt, pie fratribus annunciare non desistunt, in angelorum numerum currunt. Alij secretorum cœlestium summa & capere præuolent, & nunciare. Quo ergo isti (inquit) nisi inter archangelorum numerum deputantur. Alij mira faciunt, signa ualenter operantur. Quo isti, nisi ad supernarum uirtutum sortem & numerum congruunt? Nonnulli etiam de obsessis corporibus malignos spiritus uirtute orationis, & ut acceptæ potestatis eijciunt. Quo isti meritum suum, nisi inter potestatum cœlestium numerum sortiantur? Nonnulli acceptis uirtutibus cū & bonis meliores sunt, electis quoq; fratribus principantur. Quo isti sortem suā, nisi inter principatū numeros acceperunt? Nonnulli sic omnibus uicij dominantur, ut iure dñj inter homines uocentur, qualiū uni scilicet Moyse, ecce (inquit dñs) cōstitui te deū Pharaonis. Quo isti, nisi inter numeros dominationū currunt? Nonnulli hoc in munere uirtutis acceperūt, ut recte & alios iudicare possint: Quid isti, nisi throni sunt conditoris sui? Nonnulli tanta dei ac proximi dilectione pleni sunt, ut Cherubin iure nominentur. Quia enim Cherubin plenitudo scientiæ dicitur. Et PAVLO dicente, didicimus, quia plenitudo legis est dilectio, omnes qui dei & proximi charitate pleni sunt, meritorum suorum sortem inter Cherubin perceperunt. Nonnulli supernæ contemplationis facibus accensi, amando ardent, loquendo & alios accendunt, & quos

Exod. 7.

Roma. 13

quos uerbo tangunt, ardere protinus in dei amore faciunt. Qui ergo ita ad amorem sui conditoris inflammati sunt, quo nisi inter Seraphin sortem suae uocationis acceperunt.

¶ Responsio ad illos qui dicunt, quod de singulis ordinibus multitudines ceciderunt, quonia secundum illam sententiam beati Gregorij et hominibus alijs in illi et alijs in illi ordine sint assumpti siue assumendi. Cap. XVII.

Dum haec dicit, scilicet ex hominibus alios in angelorum, alios in archangelorum numero deputari, alios inter supernas uirtutes, alios inter caelestes potestates, alios inter principatus, alios inter dominationes, alios inter thronos, alios inter Cherubin, alios inter Seraphin, accipere sortem suae uocationis nonnulli solent asserere, quod de singulis ordinibus multitudines ceciderint, quos et idem in singulis ordinibus ruinae debeant ex hominibus reparari. Quid ad haec dicere potuimus aut possumus? Hoc enim pertinet ad rationes illas, de quibus scriptum & supra memoratum est. Numquid nostri ordinem caeli, aut ponas rationes eius in terra? Dicimus ergo. Si de scriptura qualibet canonica, confirmare possent opinionem illam, qua praeuenti sunt, dicentes, angelos siue spiritus illos mox ut creati sunt in suis ordinibus constituisse, moxque & illos cecidisse, & istos in gradibus suis perstitisse, concedendum esset opinioni illorum. Nunc autem non ita est. Nulla enim scriptura canonica opinioni illi suffragatur, immo & prophetica ueritas apud Ezechielē oppido refragatur, ut longe supra memorauimus. Proinde recte e contra quaerimus. Quid illi spiritus beati remunerationis acceperunt pro eo, quod peccantibus apostaticis spiritibus, ipsi peccare noluerunt? Si enim iam tunc erant ut nunc sunt in ordinibus suis stabiliti atque perfecti angeli, archangeli throni, dominatores principatus, potestates, uirtutes, Cherubin, atque Seraphin, quomodo exinde tam multi cadere potuerunt? Verbi gratia. Si erant in ordine Seraphim, id est, eorum angelorum qui diuini amoris igne ardent, siue incendunt, quomodo inde excidere potuerunt? Immo quomodo unquam illius amoris dulci ardore aruisse putandi sunt? Verius ergo & rationabilius hoc dicimus, quia in remuneratione pro eo, quod non peccauerunt, & creatori suo subijci maluerunt, ordines illos acceperunt, quos habent nunc, in hoc ipsum ordinati uerboque domini & spiritu oris eius firmati, ut amplius cadere, id est peccare non possint sicut lapides supra memorati, auro astricti, tenentur in ordinibus suis dispositi secundum scientiam artificis, ligando ordinati, ordinando ligati, ut excidere non possint, nec aliud doctoris supra dicti sermo bene perspectus recipere nos compellit.

¶ Alia scientia de similitudine nouem ordinum angelorum et nouem charismatum spiritus sancti, que secundum apostolum hominibus data sunt, dicentes: alij quidem per spiritum datur sermo sapientiae, et cetera. Caput. XVIII.

Nunc iam, quia sermo idem nos laetificauit secundum speciem quam dominus ipse fundauit dicens, aequales enim sunt angelis, cum sint filij resurrectionis: quia (inquam) sumus eiusdem nouem ordinibus disponendi, perpulchrum est considerare, quia quot sunt illic a spiritu oris domini ornamenta caelorum, tot sunt hic in hominibus sanctis ab eodem spiritu diuisiones gratiarum. Sic enim ait apostolus. Vnicuique aut datur manifestatio spiritus ad utilitatem: Alij quidem per spiritum datur sermo sapientiae, alij aut sermo scientiae secundum eundem spiritum. Alteri fides in eodem spiritu, Alij gratia sanctorum in uno spiritu, Alij operatio uirtutum, Alij prophetia, alij discretio spirituum, alij generalis linguarum, alij interpretatio sermonum. Haec autem omnia operatur unus atque idem spiritus, diuidens singulis, prout uult. Hoc ergo qui proppendit, scilicet electionem ex hominibus tot esse charismatum uarietate ornatam, quot ordinibus illos beatos spiritus constat esse distinctos: potest etiam apte secundum eadem charismata conijcere, qui uel quales homines, quibus aut cuius ordinis angelis similes debeant existimari. Denique qui habent interpretatio nem sermonum, ut saltem in una lingua possint enunciare sensum scripturarum ad utilitatem audientium, nonne angeli sunt? Labia enim sacerdotis (ait dominus in Malachia) custodiunt scientiam, & legem requirunt ex ore eius, quia angelus domini exercituum est

Quiaque

Iob. 38.

Ezech. 28.

Remuneratio angelorum.

ab eodem spiritu datur

Luca. 20. Diuisiones gratiarum tot sunt, quot ordines angelorum. I. Cor. 12.

Qui homines in quibus angelorum ordines recipiunt.

Malach. 2.